Anul al 54-lea 14 Pagini EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei 14 Pagini Nr. 324 Miercuri 24 Noembrie 1937

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ŞI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în ţară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAŢIUNII" SIBIU

In febra organizărilor

Dacă noua formaţiune ministerială nu ne-a adus prea multe noutăţi sub raportul personalului de echipă, ne-a adus în schimb surpriza unei noui inflaţii de portofolii şi strapontine ministeriale. Nu stăruim acum asupra efectului neprielnic pe care l-a avut asupra opiniei publice acest nou spor nemotivat al aparatului guvernamental, care înseamnă un nou spor de biurocraţie inutilă şi mai ales un nou spor de cheltueli în buget; dar ne gândim ce efect psichologic minunat s'ar fi putut recolta în public — şi ce câştig moral pentru guvern, — dacă noua echipă ar fi venit cu o reducere a numărului de portofolii şi strapontine, prin recontopirea celor de resorturi înrudite, care şi mai înainte au funcţionat încorporate în aceeaşi unitate departamentală, şi sub un singur titular!

Ne întrebăm, de pildă, de ce n'am fi putut avea un singur departament al economiei agricole şi întrucât vom fi mai folosiţi prin fragmentarea lui în 3 ministere deosebite: al agriculturii, al industrializării agriculturii şi al cooperaţiei, care, într'o ţară agricolă ca a noastră îmbrăţişând mai mult interesele clasei agrare, era firesc să ţie de ministerul agriculturii, aşa cum a fost până acum 4—5 ani?

In ce priveşte creiarea noului departament al industrializării agriculturii, constatăm că nici guvernul nu este tocmai bine lămurit asupra rostului ce cată a se da acestui minister, asupra problemelor şi atribuţiilor ce vor intra în resortul lui. Căci dacă în unele relaţii oficiale ni s'a vorbit de **„industrializarea"** agriculturii, în altele s'a pomenit de **„technicizarea"** agriculturii, ceeace nu-i deloc acelaş lucru.

Iar, spre a se mări confuzia, în delegaţia economică întrunită Vineri, s'a hotărît a se da în atribuţiunea titularului noului departament atât chestiuni de technicizare cât şi chestiuni de industrializare agricolă.

Noul titular va avea, astfel, în seama sa, grija de a zootechniciza agricultura, dând o deosebită importanţă creşterii vitelor, care urmează să completeze cultura cerealelor, în scopul de a spori sursele de câştig şi deci rentabilitatea mai ales a micilor exploatări ţărăneşti. Acelaş titular se va ocupa de organizarea abatoarelor de export. Pe de altă parte, i s'a dat în grije şi desvoltarea culturii plantelor industriale (inul şi cânepa), cum şi industrializarea fructelor.

Dar ,după câte ştim, acelaş guvern liberal statornicise că nu există alt mijloc mai nimerit de valorificare pentru aceste ramuri de producţie decât calea cooperaţiei. Şi cum aceleaşi ramuri, prin natura lor şi a intereselor producătorilor, sunt intim legate şi de resortul ministerului agriculturii, ca şi de al camerelor agricole, etc., ne întrebăm, dacă înmulţirea organelor tutelare în dirijarea şi controlul aceloraşi activităţi, nu va fi în paguba principiului comandamentului unic, necesar oricărei întreprinderi, spre a fi încoronată de succes.

In loc de organizare, raţionalizare şi progres, ni-i teamă să nu cădem în şi mai mare dezorganizare, zăpăceală şi regres. Ştim doar ce poate păţi copilul cu prea multe moaşe...

Şi atunci, n'ar fi păcat de munca şi de toată prezenţa technicienilor în capul celor 3 departamente artificial separate, între care sunt împărţite problemele şi interesele agriculturii?!...

Formulăm aceste observaţiuni, nu din spirit critic, ci în nădejdea că se va găsi cineva să înţeleagă, că mai bine vor fi servite interesele agriculturii şi ale agricultorilor prin sforţările coordonate pornite dela o singură conducere, decât dela una pluricefală.

Un emoţionant rămas bun...

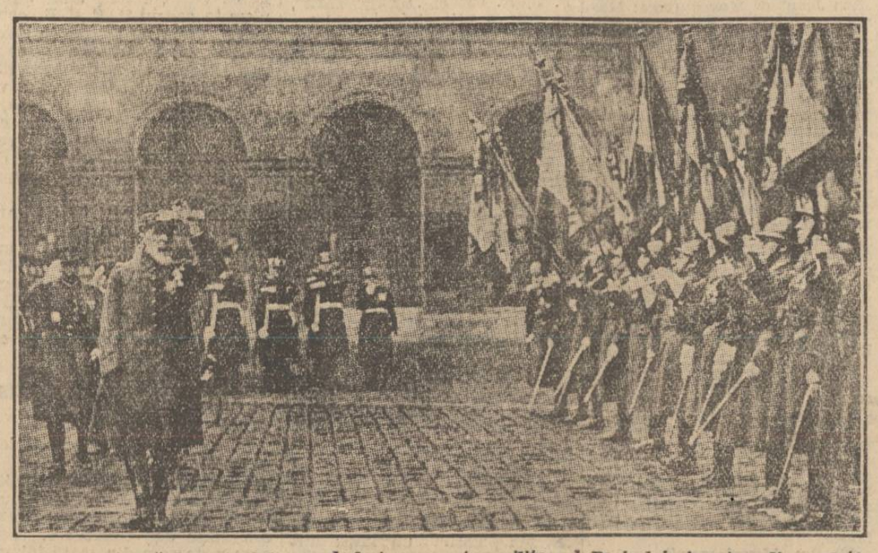

Am anunţat că d. general Gouraud, fost guvernator militar al Parisului, s'a retras din aceasta calitate, venind în locul d-sale d. general Billotte.

Iată momentul emoţionant în care, luându-şi rămas bun, fostul guvernator militar salută drapelele regimentelor din garnizoana Paris.

Problema minorităţilor nu va fi o piedică
în calea relaţiunilor germano-cehoslavace

Praga, 21 (Radio-Central). — **„Deutsche Landpost", oficiosul partidului agrar german, publică o ştire a unei agenţii de informaţiuni din Berlin, care are bune legături cu ministerul de externe german.**

In această ştire se subliniază că polemica dintre presa cehoslovacă şi germană în urma incidentelor dela Teplice, nu va avea urmări diplomatice. Opinia publică germană şi-a schimbat tonul în ultimele zile faţă de Cehoslovacia şi presa germană a salutat cu satisfacţie rezultatele tratativelor economice dela Hamburg dintre Cehoslovacia şi Germania.

Agenţia reproduce o informaţie a lui „Deutsche Diplomatische Korrespondenz" în care se spune că Germania nu are nicio animozitate faţă d Cehoslovacia şi că problema minorităţilor nu va fi o piedică în calea bunelor relaţiuni dintre cele două state. Lucrul principal este ca minorităţile germane să fie mulţumite. Până când cercurile competente cehoslovace vor recunoaşte acest lucru, nu trebue să se teamă nimeni de soarta relaţiunilor dintre cele două state.

La urmă, se spune în această ştire, că pauza intervenită în polemica dintre presa cehoslovacă şi germană îndreptăţeşte speranţele că în viitor se va ajunge la încheerea unui modus vivendi.

Situaţia grea a guvernului irlandez

Se încearcă o colaborare a guvernului cu opoziţia.— Un tratat comercial între Anglia şi Irlanda

Londra, 21 (Rador).— **Situaţia grea în care se află guvernul irlandez ar putea să hotărască pe d. de Valera a se apropia de adversarul său, d. Cosgrave, şeful opoziţiei, şi să încheie cu ele eventual o alianţă parlamentară.**

Partidul d-lui de Valera, nedispunând de o majoritate independentă în parlament, este nevoit să primească condiţiunile pe care le pune, spre a-i acorda sprijin în parlament, partidul laburist irlandez.

Corespondentul din Dublin al ziarului „Sunday Times" afirmă că din ce în ce devin mai grele condiţiunile pe care laburiştii le impun guvernului.

Ideea unei apropieri între partidele d-lor de Valera şi Cosgrave a mai fost luată în considerare dela ultimele alegeri încoace, care nu au dat d-lui de Valera majoritatea independentă la care se aştepta.

In cercurile politice se consideră că unul din rezultatele principale ale unei asemenea cooperări între cei doi adversari ar fi de a uşura soluţionarea chestiunilor pendinte între Statul Liber şi Marea Britanie, ba chiar a încheierii unui tratat de comerţ între cele două ţări.

PONTON IN LARGUL MĂRII

Constanţa, 21 Noembrie

Vaporul palestinian „Har Karmel" a transmis o radiogramă, anunţând căpităniei portului nostru că, pe când naviga prin apropierea coastei turceşti a întâlnit un ponton, care era purtat de valuri.

Se crede că pontonul a fost smuls de furtună dintr'unul din porturile apropiate. Cum acest ponton este destul de mare, iar în timpul nopţii nu poate fi văzut, prezintă pericol pentru navigaţie.

——xox○xox——

100 de zile dela dispariţia aviatorului Levanewski

Moscova, 21 (Rador). — S'au împlinit 100 de zile de când aviatorul Levanewski s'a pierdut între polul nord şi continentul american.

Se aminteşte că el dispunea de alimente pentru 40 de zile şi că toate cercetările întreprinse pentru a-l regăsi au rămas zadarnice.

——xxx●xxx——

Petrol românesc în India

Constanţa, 21 Noembrie

Tancul petrolifer „Ralle", sub pavilion norvegian, care se află de câteva zile în portul nostru, a încărcat 7000 tone benzină pentru India.

De notat că acesta este primul transport de produse petrolifere din acest an, pentru India.

——xxx●xxx——

Fostul comandant al garnizoanei Belgrad

Am anunţat la timp că generalul Tomici, comandantul garnizoanei Belgrad, s'a sinucis.

——oxo●oxo——

Generalul Ludendorff suferind

Berlin, 21 (Rador). — Generalul Ludendorff este actualmente suferind în urma unei operaţii pe care a trebuit s'o facă.

Nu s'au dat precizări asupra intervenţiei chirurgicale pe care generalul a trebuit s'o suporte.

Starea sa este însă satisfăcătoare.

——oxo●oxo——

Criza de guvern din Belgia

— DE CE N'A ISBUTIT D. JANSON SA FORMEZE GUVERNUL —

Bruxelles, 21 (Rador). — *Cauza pentru care d. Janson n'a isbutit să formeze noul guvern este atitudinea intransigentă a socialiştilor faţă de d. Jaspar, pe care d. Janson voia să-l aibă la justiţie.*

——xxx●xxx——

Raidul aviatorului Codos

Paris, 21 (Rador). — *Avionul „Chef-pilote Guerrero", condus de aviatorul Codos, care întreprinde un raid Paris-Buenos Aires, a aterizat în condiţiuni normale la Dakar.*

Remanierea cabinetului chinez

Nanking, 21 (Rador). — **Strămutarea sediului guvernului a fost însoţită de o remaniere a cabinetului chinez.**

Miniştrii de interne şi industrie, cum şi vice-ministrul industriei, au demisionat, iar în locul lor au fost numiţi trei guvernatori de provincii.

——xxx●xxx——

RAIDUL LUI BÂZU CANTACUZINO

Capetown, 21 (Rador). — *Agenţia Reuter anunţă că, după un mesagiu fără fir, captat la Wingfield, Bâzu Cantacuzino ar fi aterizat azi dimineaţă, la ora 3, la nord de colonia portugheză Angola.*

*

Paris, 21 (Rador). — *O telegramă primită la ministerul aerului precizează că aviatorul român Cantacuzino a aterisat azi dimineaţă la ora 7 şi 30 minute la Port Gentil, în provincia Gabon (Africa Equatorială Franceză).*

Alte amănunte asupra raidului aviatorului român nu se cunosc până acum.

——xox○xox——

Bilanţul catastrofei dela Bluefield

— 2 MORŢI, 73 RANIŢI —

New-York, 21 (Rador). — **Bilanţul catastrofei de cale ferată dela Bluefield este de doi morţi şi 73 răniţi.**

——xxx●xxx——

COLONELUL DE LA ROCQUE SE AFLĂ LA PARIS

Paris, 21 (Rador). — *Desmintind o informaţie publicată de oficiosul comunist „l'Humanité", ziarul „Paris-Midi" constată că colonelul de La Rocque nu s'a dus la Bruxelles şi nici n'a sburat, cu vreun avion spre Berlin, ci se află la Paris.*

CATASTROFĂ DE CALE FERATĂ IN SPANIA

49 de morţi şi 100 de răniţi

San Sebastian, 21 (Rador). — O catastrofă de cale ferată s'a produs în gara Alanis (Andaluzia).

Un tren încărcat cu prizonieri s'a ciocnit cu un tren de marfă şi s'a sfărâmat complet.

Dintre prizonieri, 49 au fost omorâţi sub sfărâmăturile vagoanelor.

Numărul răniţilor trece de o sută. Mulţi din ei sunt în stare disperată.

Şase luni dela înfiinţarea staţiunii polare sovietice

Existenţa vieţii animale în gheţurile şi apele polare

Moscova, 21 (Rador). — *S'au împlinit azi şase luni de când a fost înfiinţată staţiunea polară sovietică. Din ziua când avionul a depus pe Papanin, Krenkel, Sirşov şi Ederov pe banchiză, aceasta a derivat, sub acţiunea vânturilor şi a curenţilor, parcurgând mai bine de 1000 km.*

La 21 Mai banchiza se afla la 89,41 grade laittudine nord şi 87 grade longitudine vest iar la 21 Noembrie se găsea la 83.30 şi 82,30 grade.

Savanţii de pe banchiză confirmă existenţa vieţii animale în gheţuri şi în apele polare. Ei anunţă că au stabilit o documentare exactă a stării straturilor de ghiaţă din vecinătatea polului.

Călătoria lor pe banchiză va continua până la finele iernii polare.

MANIFESTAŢII IMPOTRIVA RESTAURĂRII HABSBURGILOR

Budapesta, 21 (Rador). — **Agenţia Telegrafică Ungară transmite:**

După dineul organizat de legitimişti aseară, cu prilejul celei de a 25-a aniversări a arhiducelui Otto, s'au produs mai multe manifestaţii cu totul neînsemnate în diferite părţi ale Budapestei.

Grupuri de manifestanţi cari au făcut demonstraţii în faţa redacţiilor mai multor ziare, au împărţit manifeste împotriva restaurării Habsburgilor.

Poliţia a împrăştiat pe manifestanţi fără ciocniri, nefiind arestate decât două persoane care n'au voit să arate hârtiile de identitate.

Papa va oferi decoraţii pontificale membrilor guvernului francez

Cetatea Vaticanului, 21 (Rador). — **In urma vizitei la Paris şi la Lisieux a cardinalului Pacelli, Papa a hotărît să confere o serie de decoraţii pontificale membrilor guvernului francez.**

Astfel, d. Chautemps, preşedintele consiliului de miniştri, va fi decorat cu marea cruce a ordinului Piu IX, d. Delbos, ministrul afacerilor străine, cu marea cruce a ordinului Sf. Grigore cel Mare, iar d. de Tessan, subsecretar de stat al preşedinţiei consiliului de miniştri, precum şi alţi câţiva membri ai guvernului francez cari au luat parte la festivităţile date în onoarea cardinalului Pacelli vor primi deasemeni diferite alte decoraţii.

Se ştie că d. Lebrun, preşedintele republicei, a primit, după procesiunea dela Lourdes, cea mai înaltă distincţie pontificală: colanul ordinului suprem al Mântuitorului.

Grav accident de circulaţie pe autostrada Torino-Milano

Doi morţi şi şase răniţi

Torino, 21 (Rador).— **In apropiere de Novaro, pe autostrada Torino-Milano, un automobil s'a ciocnit cu un camion.**

In urma acestui accident, două persoane au încetat din viaţă, iar alte şease sunt rănite. Trei dintre răniţi sunt în stare foarte gravă.

Accidentul se datoreşte ceţii.

Acţiunea intentată fostului Negus de bancherul american Leo Chertok

Curtea de apel engleză va stabili dacă Haile Selasie mai este, din punct de vedere legal, împărat al Abisiniei

Londra, 21 (Rador). — **Haile Selasie este el încă împărat al Abisiniei din punct de vedere legal? Iată întrebarea la care va trebui să răspundă Curtea de Apel engleză, înainte de a trece la cercetarea acţiunii de restituire de fonduri intentată împotriva fostului Negus de către bancherul american Leo Chertok.**

Bancherul cere fostului Negus 25.000 lire sterline, pe care i le-a pus la dispoziţie drept comision şi avansuri acum doi ani în urma negocierilor dintre guvernul abisinian şi un grup de financiari pentru exploatarea bogăţiilor miniere ale Abisiniei.

Ziarul „Sunday Dispatch", care relatează această afacere, adaogă că bancherul Leo Chertok a cumpărat în 1935 dela fostul Negus toate drepturile sale pentru exploatarea unei suprafeţe de 15.000 mille pătrate. Suma de cumpărare a fost de un milion lire sterline. Bancherul a fost nevoit să-şi părăsească proectul în luna Octombrie, anul trecut „pentru a evita complicaţii internaţionale".

Procedura judiciară engleză dă fostului împărat numai două posibilităţi: sau să refuze de a veni în faţa judecăţii şi atunci riscă să fie condamnat în lipsă, sau să se declare apărător în care caz legea engleză, prevăzând imunitatea judiciară pentru Suverani, Curtea va trebui mai întâi să decidă dacă Haile Selasie mai este încă Suveran.

Pe muchia „marelui zid chinezesc"...

Milenarul şi celebrul „zid chinezesc", durat spre a apăra Imperiul Ceresc de invazia străină, azi are o destinaţie tragică. Pe muchia lui, lată încât permite să treacă două căruţe alăturate, trupele japoneze înaintează, încolonate, ca pe un drum fără obstacole, îndreptându-se spre inima Chinei...

SCRISORI DIN ROMA

Eventualele convorbiri italo-britanice

de N. ALDISIO

Roma, Noembrie

In momentul în care scriem aceste rânduri, e iarăşi vorba, în presa internaţională, ca şi în cercurile politice şi diplomatice, despre unele negocieri italo-britanice cari trebuie să înceapă peste puţin timp. In realitate, nu prea pare că suntem cu adevărat în ajunul deschiderii unei negocieri între Roma şi Londra şi trebue să primim svonurile cari circulă în această privinţă, ca fiind premature. Origina lor e lesne de stabilit. Vorbind la 9 Noembrie, la banchetul tradiţional dela Guildhall, cu prilejul instalării noului Lord-Major al Londrei, primul-ministru britanic, d. Neville Chamberlain, a rostit, după cum se ştie, un discurs în care a declarat, între altele, că Marea Britanie e dispusă să se înţeleagă cu Italia şi cu Germania şi că această înţelegere ar trebui să fie realizată prin convorbiri care să nu fie publice. A doua zi, chiar, ziarul oficios, „l'Information e Diplomatica", care apare la Roma sub controlul ministerului de externe, răspundea că ar fi şi dorinţa guvernului italian să discute cu Marea Britanie şi aceasta pe calea diplomatică normală. La 11 Noembrie, contele Ciano, ministrul de externe, avea o lungă întrevedere la palatul Chigi, cu reprezentantul Marei Britanii lordul Perth şi imediat după aceea, se svoni că un acord de principiu ar fi intervenit între cele două guverne, în vederea inceperii unor convorbiri. Interpretare, fără îndoială, exagerată, a unei luări de contact, a cărei importanţă nu trebuie totuşi nesocotită.

Pe la sfârşitul lunii lui Iulie, guvernul italian şi cel britanic conveneau, în urma unui schimb de mesagii scrise, între d. Neville Chamberlain şi d. Mussolini, să se înceapă convorbirile, chiar din primele zile ale lui Octombrie, şi anume la Roma. Intre timp, interveni discursul Ducelui la Palermo, care afirma solidaritatea axei Roma-Berlin, o intensificare a incidentelor mediteraneene, conferinţa dela Nyon şi agravarea tensiunii din sânul comitetului de neintervenţie. Insăşi călătoria d-lui Mussolini în Germania, deşi prevăzută de mai multe luni, avea să îmbrace un aspect cu totul special. In sfârşit, sensul în care evolua situaţia internaţională avea să fie, precis indicat, la 6 a acestei luni, prin pactul anticomunist italo-niponogerman, despre care se ştie ce critici a provocat nu numai în Franţa şi în Marea Britanie, dar şi în Statele-Unite.

Apare cu totul semnificativ, în ochii cercurilor oficioase romane, faptul că premierul britanic a proclamat, încă odată, dorinţa guvernului său de a se apropia de Italia şi de Germania, a doua zi după stipularea acestui act şi în ciuda emoţiei provocate în opinia publică engleză, prin afirmările recente ale Ducelui în favoarea revendicărilor coloniale germane. Cabinetul britanic recunoaşte în mod implicit axa Roma-Berlin ca o realitate concretă şi nu se gândeşte să facă abstracţie de ea în străduinţele sale pentru o conciliere. Răspunzând d-lui Mussolini, prin vocea d-lui Eden, că problema coloniilor germane nu interesează decât Reichul şi Marea Britanie, el nu ezită totuşi, de a autoriza pe lordul Halifax să se ducă să discute cu cancelarul Hitler. Acestea sunt manifestaţii de un realism care e apreciat la Roma, aşa cum se cuvine.

Problema spaniolă constituise până acum un obstacol aproape de neînlăturat în calea unei apropieri italo-engleze. Dar situaţia în Spania se precizează din ce în ce mai mult în favoarea generalului Franco. Posibilităţile de rezistenţă ale republicanilor scad pe zi ce trece, şi astfel se naşte pentru Anglia chestiunea relaţiilor sale viitoare cu guvernul care va fi învingător în această luptă. In aceste condiţii, problema spaniolă, în ce priveşte pretinsele scopuri italiene, poate uşor forma obiectul preliminar al unor convorbiri diplomatice între Roma şi Londra. Vom aminti în această privinţă, că răspunzând la o întrebare formulată de către guvernul britanic, contele Ciano declarase, că participarea Germaniei la nişte convorbiri italo-britanice vizând Mediterana, n'ar fi considerată necesară de către guvernul fascist, cazul neflind acelaş ca la conferinţa din Nyon. Din partea italienilor, nimeni nu se îndoieşte că dacă se manifestă într'adevăr posibilitatea de a ajunge la un acord, chestiunea etiopiană nu va stânjeni acţiunea Marei Britanii şi soluţionarea ei ar putea fi prevăzută pe terenul internaţional cu un viitor prilej.

După cum se vede, starea de lucruri actuală prezintă toate condiţiile cerute pentru începerea unor negocieri anglo-italiene. Dar pentru moment, nu există între cele două părţi decât o luare de contact care, se speră, nu va fi zadarnică. Prea adesea s'a crezut că o limpezire efemeră a situaţiei prevestea cu adevărat vremuri mai bune şi ne-am lăsat în voia unui optimism pe care faptele l-au desminţit. N'am fi dispuşi să ne mai înşelăm încă odată. Dar tot e bine că se poate găsi în situaţia generală, elemente care nu justifică nici prea mult pesimism. E vădit că dacă, — după cum nădăjduim, — se vor începe cu adevărat unele convorbiri, ele vor avea drept rezultat acela de a îndepărta antagonismul actual dintre axa Roma-Berlin şi antanta Paris-Londra, lăsând în acelaş timp să subsiste aceste două sisteme în vederea unei colaborări profitabile după o nouă formulă a vechiului pact în patru, despre care nimeni nu vorbeşte aci, dar la care toată lumea se gândeşte.

N. ALDISIO